

ΑΠ 1338/1983¹ (σε Συμβούλιο)

Απαγόρευση έκδοσης όταν από τα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι ζητείται από πολιτικού σκοπού – Γνωμοδοτώντας κατά της έκδοσης το Συμβούλιο Εφετών δεν ήταν υποχρεωμένο να αναβάλει την έκδοση της οριστικής απόφασης προκειμένου να ζητήσει από το εκζητούν κράτος περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία για το αμετάκλητο της απόφασης δυνάμει της οποίας ζητήθηκε η έκδοση, αφού η ενέργειά του αυτή θα ήταν άσκοπη και μάταιη – Αναβολή της έκδοσης νοείται μόνον όταν το Συμβούλιο Εφετών γνωμοδότησε αμετάκλητα υπέρ αυτής και αρμόδιος να τη διατάξει είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης ο οποίος μπορεί να διατάξει και την προσωρινή έκδοση.

Εφαρμοστέο δίκαιο :

Άρθρα 437 εδ. β', 441, 442, 443 παρ. 1 εδ. α' και 452 παρ. 1 ΚΠΔ

Πραγματικά Περιστατικά : Η Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου ζήτησε από την Ελλάδα την έκδοση του S.T.A.H., υπηκόου Αιγύπτου (σε βάρος του οποίου είχε ασκηθεί ποινική δίωξη στην Ελλάδα), καταδικασθέντος με τις αποφάσεις 2171/1982 και 1220/1982 των Πλημμελειοδικείων Εζμπεκίας και Άμπτιν αντιστοίχως σε ποινή φυλάκισης τριών ετών για έκδοση ακαλύπτων επιταγών. Από την ακροαματική διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών προέκυψε ότι ο εκζητούμενος ήταν προσωπικός φίλος και στενός πολιτικός συνεργάτης του δολοφονηθέντος Προέδρου της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, λόγω δε της ενεργού συμμετοχής του στην εν γένει δράση του κυβερνώντος κόμματος εξελέγη μέλος του εκτελεστικού γραφείου αυτού. Μετά τη δολοφονία του ως άνω προέδρου εξακολούθησε να συμμετέχει στη πολιτική ζωή του τόπου, πλην όμως διαφώνησε ριζικά με την ακολουθούμενη από το νέο πρόεδρο πολιτική γραμμή και περιέπεσε σε δυσμένεια, ένεκα δε τούτου, όταν επικεφαλής αιγυπτιακής αντιπροσωπείας εξήλθε της Αιγύπτου αρνήθηκε να επιστρέψει στη χώρα του για να αποφύγει τη λόγω της αντίθεσής του προς την κυβέρνηση επικείμενη σύλληψη και δίωξή του. Την άρνησή του προς επάνοδο στην Αίγυπτο ακολούθησαν δημοσιεύματα στον κυβερνητικό τύπο, με τα οποία καταλογίζονταν σ' αυτόν διάφορες πράξεις επιζήμιες για την πολιτική, οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, δημεύθηκε όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία του στην Αίγυπτο αξίας περίπου 25.000.000 \$ και απαγορεύθηκε η ελεύθερη κυκλοφορία καθώς και η έξοδος από τη χώρα των στενών συγγενών του, όπως της μητέρας του και των αδερφών του. Με σχετικό έγγραφό του ο Διευθυντής του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών ενημερώνει τον Υπουργό και τους Υφυπουργούς Εξωτερικών και Δικαιοσύνης ότι την 16.5.1983 και 17.5.1983 τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο πρέσβης και ένας σύμβουλος της Αιγυπτιακής Πρεσβείας στην Αθήνα, οι οποίοι του εξέθεσαν τα εξής : α) ότι ο εκζητούμενος είναι μέλος σπείρας απατεώνων, συνεργαζομένων στο παρελθόν με τον αδερφό του τέως προέδρου της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου Σαντάτ, β) ότι η επίσπευση της εκδόσεώς του επιδιώκεται για να εξαγισθεί ο κρατικός μηχανισμός από κάθε είδους απάτες και δόλιες ενέργειες σε βάρος της οικονομίας της Αιγύπτου, γ) ότι εάν είναι αληθές ότι με εισαγγελική διάταξη απαγορεύθηκε η έξοδος του εκζητούμενου από την Ελλάδα για χρέος 90.000 \$ η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναλαμβάνει να καταβάλει στον Έλληνα δικαιούχο της απαίτησης το ποσόν αυτό και, δ) ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση προτίθεται να ανταλλάξει τον εκζητούμενο με το υπό των αρχών της Ελλάδας εκζητούμενο Έλληνα υπήκοο Μ.Κ.Γ., ο οποίος κρατείται μεν στην Αίγυπτο, πλην όμως θα αφεθεί ελεύθερος από τις αιγυπτιακές αρχές εάν δεν γίνει δεκτή εντός 48 ωρών η προτεινόμενη ανταλλαγή. Το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών έκρινε ότι από τα ανωτέρα προέκυψε σαφώς ότι ο επιδιωκόμενος δια της αιτήσεως περί εκδόσεως σκοπός είναι πολιτικός, δηλαδή η υπό της κυβερνήσεως του εκζητούντος κράτους εκδίκηση του εκζητουμένου και η καταστολή της αντιδράσεως αυτού, όντος πολιτικού της αντιπάλου. Κατέληξε δε, εκτιμώντας το σχετικό έγγραφο του Διευθυντού του Υπουργού Εξωτερικών ότι καθίσταται βέβαιον ότι η σπουδή του εκζητούντος κράτους προς επιτυχία της έκδοσης έναντι ανταλλαγμάτων ουδόλως δικαιολογείται εκ μόνου του ενδιαφέρο-

¹ Δημοσιευμένη σε ΠοινΧρ ΛΔ', σελ. 276.

ντος της εννόμου αυτού τάξεως, όπως υποβάλει στην έκτιση της ποινής υπήκοον καταδικασθέντα με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων. Λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις του υπό κρίση αιτήματος έκδοσης το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών γνωμοδότησε κατά της έκδοσης του εκζητούμενου κρίνοντας ότι καμία αμφιβολία δεν καταλείπεται ότι η αίτηση εκδόσεως με σκοπό την έκτιση των ποινών που επιβλήθηκαν σε βάρος του από τα αιγυπτιακά δικαστήρια είναι προσχηματική, σκοπός δε αυτής είναι η δίωξη του εκζητούμενου από την Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου για την αντίθεσή του προς την πολιτική της κυβέρνησής του και τα εν γένει πολιτικά του φρονήματα. Κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκε έφεση η οποία κρίθηκε από τον Άρειο Πάγο.

Νόμω Βάσιμο : Απαγορεύεται η έκδοση όταν αυτή ζητείται από πολιτικού σκοπού και αποδεικνύεται ότι είναι προσχηματική με απώτερο σκοπό τη δίωξη του εκζητούμενου από το εκζητούν κράτος για την αντίθεσή του στην πολιτική της κυβέρνησής του και τα εν γένει πολιτικά του φρονήματα.

Σκεπτικό : Α) Ο Άρειος Πάγος έκρινε ότι ορθώς το Συμβούλιο Εφετών εκτίμησε τα αποδεικτικά στοιχεία της υπόθεσης και γνωμοδότησε κατά της έκδοσης η οποία εζητείτο από πολιτικού σκοπού. **Β)** Κρίνοντας την προϋπόθεση του άρθρου 443 παρ. 1, εδ. α' ΚΠΔ, σύμφωνα με την οποία η καταδικαστική απόφαση δυνάμει της οποίας ζητείται η έκδοση πρέπει να είναι αμετάκλητη απεφάνθη ότι αφού το Συμβούλιο των Εφετών έκρινε ότι συνέτρεχε λόγος που αποκλείει την έκδοση, δηλαδή ότι αυτή ζητείται από πολιτικού σκοπού, δεν ήταν υποχρεωμένο για να αχθεί σε γνωμοδότηση κατά της έκδοσης να αναβάλει προηγουμένως την έκδοση της οριστικής απόφασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 444 ΚΠΔ προκειμένου να προσαχθεί απόδειξη περί του αμετακλήτου των αποφάσεων με τις οποίες καταδικάστηκε ο εκζητούμενος καθόσον τοιαύτη ενέργειά του θα παράστατο άσκοπη και μάταιη. **Γ)** Από το συνδυασμό των άρθρων 451 παρ. 1 και 441 ΚΠΔ σαφώς προκύπτει ότι αναβολή εκδόσεως νοείται μόνον όταν το αρμόδιο Συμβούλιο Εφετών γνωμοδότησε αμετακλήτως υπέρ αυτής και ότι αρμόδιος να τη διατάξει είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης ο οποίος σ' αυτήν την περίπτωση μπορεί να διατάξει και την προσωρινή έκδοση κατά τη διάταξη του άρθρου 442 ΚΠΔ.

Ο Άρειος Πάγος επικύρωσε την απόφαση του Συμβουλίου Εφετών το οποίο είχε γνωμοδοτήσει κατά της έκδοσης κρίνοντας ότι αυτή ζητείτο από πολιτικού σκοπού.